

اخبار

برگزاری مراسم یادبود امیربانو کریمی

مراسم یادبود امیربانو کریمی، استاد پیشکسوت زبان و ادبیات فارسی، که دهم دی‌ماه درگذشت؛ جمعه، پانزدهم دی‌ماه در هتل لاله تهران برگزار شد. حاضران در این مراسم یادبود از ویژگی‌های او گفتند؛ «نامی که نهاد شد، بانوخانی که فخر وطن بود، خود شعر بود، امیربانویی که اجازه نمی‌داد به او مادر بزرگ بگویند و شد «آنو»، آتویی که تاریخ بود و کتاب بود» علی مصفا (فرزند این استاد فقید)، لیلا حاتمی، علی دهکردی (مدیرعامل خانه سینما)، حامد بهداد، همایون ارشادی، کیتی معینی، محمدرضا شریفی‌نیا و امید روحانی (از سینمای‌ها)، محمدرضا شفیعی کدکنی، محمود عابدی، روح‌الله هادی، وحید عیدگاه طرهبه‌ای، محمد دهقانی، سهیل محمودی، جعفر شجاع کیهانی، آبتین بود که از قبول و قرار قبلی، شمال بود که از قبول و قرار قبلی، مبنی بر تخلیه ایران بعد از شکست آلمان هیتلری پا پس کشید و برای

بصره میزبان نمایشگاه کاریکاتور

«طوفان الاقصی»

نمایشگاه گروهی کاریکاتور «طوفان الاقصی» به همت حوزه هنری انقلاب اسلامی خوزستان با مشارکت دانشکده هنرهای زیبای بصره در کشور عراق افتتاح شد. آثار این نمایشگاه به هنر سید مسعود شجاعی طباطبایی، محمد حسین نیرومند و مازیار بیرنی خلق و تولید شده‌اند که در گالری دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه بصره به نمایش گذاشته شده است. در حاشیه این نمایشگاه، چند کارگاه و نشست بین هنرمندان خوزستان و بصره به منظور گسترش و تحکیم ارتباطات میان آنها و حوزه هنری انقلاب اسلامی خوزستان برگزار شد. / **روابط عمومی**

کنسرت «همراه با خاطره‌ها»

به یاد شهدای کرمان

رویداد موسیقایی «همراه با خاطره‌ها» برگزیده آثار استاد مجید انتظامی با همراهی ارکستر ملی ایران به رهبری این هنرمند و آهنگساز پیشکسوت آرزاه امسال پس از ۱۱ دوری وی از صحنه طی پنج شب (۱۴ تا ۱۸ آذر) در تالار وحدت اجرا شد، این رویداد با توجه به استقبال مخاطبان دی ماه نیز تمدید شد. نخستین شب از اجرای «دوره رویداد موسیقایی «همراه با خاطره‌ها» به رهبری استاد انتظامی با همراهی ارکستر ملی ایران، ترکیبی از سازهای ایرانی و کلاسیک و گروه کر بنیاد رودکی به رهبری رازمیک اوجان‌شان شامگاه جمعه- ۱۵ دی ماه- در تالار وحدت به روی صحنه رفت و به شهدای حمله تروریستی کرمان تقدیم شد. / **ایرنا**

انتشار جلد دوم یادداشت‌های

رسانه‌ای محمد سرور رجایی

دفتر دوم کتاب «خون‌شریکی» با تحقیق و پژوهش علی اصغر مرتضایی راد، پژمان عرب و علی ناصری به‌تازگی توسط انتشارات راه‌یار منتشر و روانه بازار نشر شده است. این کتاب مجموعه یادداشت‌های رسانه‌ای محمد سرور رجایی، نویسنده و شاعر افغانستانی را شامل می‌شود. کتاب خاطرات «شهید دکتر سید علی شاه موسوی کردپزی» از فرماندهان جهادی افغانستان که به‌دست داعش ترور شد دیگر نوشته این نویسنده است که بزودی منتشر می‌شود. / **مه‌ر**

معرفی اعضای هیأت علمی

جشنواره شعر فجر

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در حکمی علیرضا قزوه را به عنوان دبیر علمی هجدهمین جشنواره بین‌المللی شعر فجر منصوب کرد. محمد مهدی اسماعیلی هجدهمین محمدعلی مجاهدی، مرثی امیری اسفندقه، علیرضا قزوه، رضا اسماعیلی، نغمه مستشار نظامی، محمد مهدی سیار، علی محمد مؤذب، سید احمد میرزاده و زهیرتولگی را به عنوان اعضای هیأت علمی هجدهمین جشنواره بین‌المللی شعر فجر منصوب کرد. محمد مهدی اسماعیلی در احکامی جداگانه، علیرضا قزوه، مرثی امیری اسفندقه، ناصر فیض، محمد مهدی سیار، میلاد عرفان‌پور، سعید بیابانکی، نغمه مستشار نظامی و علی محمد مؤذب را به عنوان اعضای شورای شعر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منصوب کرد.

به خوبی به مخاطبان شناساند و از رگ و ریشه و و روابط او چنان بگوید که در سگانس‌هایی کار شنبه به یک مستندپرتزه دربار او شود. چه باک اگر پیشه‌وری بازیگر اصلی این غائله باشد.

امسال، در هفدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران، «سینما حقیقت» به سبب حضور اساتیدی چون دکتر احمد ضابطی چهرمی در هیأت داوران و هم به سبب سیاستگذاری کلی این رویداد توجه ویژه‌ای به مسأله کلیدی و بنیادین پژوهش در فیلم مستند شد و بیرون‌داد آن جایزه بهترین پژوهش بود که بحق به این مستند بلند تعلق گرفت. بجزاین، نامزد شدن این اثر در ۳ رشته بهترین کارگردانی فیلم مستند بلند، بهترین تدوین و بهترین نویسنده گفتار متن نیز گواه بر این است که ما با یک اثر با شخصیت و منسجم مواجهیم که مشخص سبب تسلط چندگانه کلجه‌ای بر مهارت‌های لازم برای مستندسازی چنین متمایز و پسندیدنی است. این مستندساز، پیش از این نیز با آثاری چون «زندگی در فیروزه»، «بناگاه حامی» و «مازیان» توانمندی خود را در این حرفه اثبات کرده بود. هرچند آثار قبلی او در جشنواره‌های پیشین، آطور که باید، دیده نشده بودند اما این بار بخت بارش بود و مژد زحماتش را به نیکی گرفت.

حالا با این انرژی که از بازخوردها نسبت به کارش گرفته، سودای تولید اولین فیلم داستانی‌اش را در سر می‌پروراند؛ یک درام تاریخی که دستمایه‌های خود را از لابه‌لای رخدادهای «آذربادگان» در حدود سال ۱۳۲۴ برداشته است. امید که در آن حوزه هم موفق باشد.

مثل اینکه دوربین مستندساز ذره‌بینی باشد در دست یک کاوشگر، تا از بین اسناد و شواهد و لابه‌لای نقشه‌ها و آرشو، ذره ذره کشف کند که در تمام این سال‌ها چه از نظر مغفول مانده و ما را نسبت به گذشته مبهم‌مان آگاه سازد.

مسأله آذربایجان و نقش بیگانگان در برافروختن آتش تجزیه، یک مسأله فراملی است. ما پیش از این هم از این دست داشته‌ایم و در حافظه تاریخی، پاره‌شدن تکه‌هایی از مین را به یاد داریم، این بر اهمیت چنین آثاری می‌افزاید و هم از همین رو است که کلجه‌ای در پاسخ به این سؤال مستند ساختن، می‌گوید: «به عنوان یک فیلمساز تمام تلاش‌م را کرده‌ام تا وقایع را به‌صورت چندصدایی و در قالب کنار هم قرار دادن اسناد تصویری، تبدیل به روایتی کنم که مخاطبان خارج از کشور، به‌خصوص ساکنان آذربایجان بتوانند با آن ارتباط برقرار کنند. لاقالی می‌خواستم این مخاطبان هم بتوانند از طریق این مستند، اطلاعات بیشتری را درباره این موضوع به‌دست بیاورند و به همین دلیل فکری کم این مستند می‌تواند مخاطب بین‌المللی هم داشته باشد.»

تاکید بر استالین به عنوان دست پشت پرده این ماجرا و دیگر سیاستمداران آن روز و هم شرایط استعماری آن سال‌ها در کنار شخصیت‌های داخلی، هر کدام یک پورنده قابل تأمل است که باید در جای خود و به تفصیل بازخوانی شود، اما در این میان شخصیت‌هایی مثل سید جعفر پیشه‌وری، نقش کلیدی دارند و مستندساز هم، بحق، به طور ویژه به او پرداخته است تا مؤسس فرقه دموکرات آذربایجان را

مستندساز

چون خودش را

در مقام مورخ

یا پژوهشگر

تاریخ ندانسته،

بیشتر گوش

شنوا و چشم

بیناست. نه که

منفعل باشد،

بلکه فعالانه

می‌شود و

می‌بیند و در

ارائه درست

مطالب و نظم

و چینش آنها

می‌کوشد.

گویی این یک

چوچین است

که باید به

دست او هر تکه

در جای درست

خود قرار گیرد

و این تکه‌ها

کامل باشند

تا در نهایت،

مخاطب، خود

بتواند تصمیم

بگیرد و قضاوت

کند که روایت

درست چیست

و ماجرا از کجا

آب می‌خورد

جایگاه پژوهش در آثار مستند با نگاهی به مستند «آذربادگان»

دوربین به مثابه ذره‌بین

سینما

احسان مفیدی‌کیا

منتقد

زورف استالین پس از جنگ عالمگیر دوم، با تمهید تشکیل فرقه دموکرات آذربایجان، بنای تجزیه تکه‌ای از ایران را گذاشت و این به طمع نفت شمال بود که از قبول و قرار قبلی، مبنی بر تخلیه ایران بعد از شکست آلمان هیتلری پا پس کشید و برای

داشته‌های همسایه جنوبی دندان تیز کرد. «بحران ملی ۱۹۴۶ ایران» که بیشتر آن را به عنوان «غائله آذربایجان» می‌شناسند، پیش از این هم منابع و مستندهایی دیده‌ایم اما «آذربادگان»، ساخته حامد کلجه‌ای کار دیگری است. این یک فیلم جستر شایسته تقدیر است که مخاطب علاقه‌مند به مستند در آن به وضوح بر تأثیر بسزای مسأله پژوهش در فیلم مستند و نقش محوری آن در پرداخت درست، سالم و متصفانه موضوع صحنه می‌گذارد.

«آذربادگان» با چند پرسش اساسی درباره چونگی و چرایی آنچه در سال‌های ۱۳۲۴ تا ۱۳۲۵ در شمال غربی ایران گذشته یک پرده قدیمی را بازخوانی می‌کند، برای این سراغ کارشناسان و اهالی تاریخ می‌رود و تمام تلاشش را می‌کند تا آرای متفاوت را تألیف کند و از این گزاره‌ها به یک کل به هم پیوسته برسد تا مخاطب، از قبل مواجهه با آن دستگیر شود که بر مردم آن دیار چه گذشته، فرقه چطور پا گرفته و چه کسانی باعث و بانی آن بوده‌اند.

برآورد مدعیان اصلی جوایز اسکار امسال

یک سرخپوست واقعی در نزدیکی مجسمه طلایی

اصل و طایفه هم سرخپوستی واقعی است.

بازنگر مرد نقش دوم: بخت‌های

بیشتر گاسلینگ

در این شاخه هم تعداد مدعیان کم نیست اما اقبال پنج نفر بیشتر به نظر می‌رسد؛ رایبرت دانوی جوینور که‌نه‌کار برای بازی در «اوپنهایمر»، چارلز ملتون برای ایفای نقش در فیلم «مه-دسامبر»، رایان گاسلینگ برای بازی در «باربی»، ماک راقالو برای حضور در «چیزهای حقیرانه» و البته رایبرت دونیرو افسانه‌ای برای ایفای هنرمندانه یک نقش سرشار از دیالوگ‌های پیچیده در «قاتلان ماه کامل». برآورد کارشناسان در این شاخه از بخت بالای رایان گاسلینگ خبر می‌دهد.

بازنگرزن نقش دوم: یک شاخه

غیرقابل پیش‌بینی

در این رده هم هیچ فردی برتری مطلق ندارد و شانس‌ها بسیار به هم نزدیک است. به اعتقاد مجامع سینمایی، امیلی بلانت در «اوپنهایمر»، آمریکا فرارا در «باربی»، راشل مک‌دامز در «منهم، مارگارت» و داون جوی راندولف در «باقی‌مانده‌ها» بهترین‌های این رده در طول یک سال گذشته بوده‌اند و نظر سنجی‌های چند هفته اخیر نشانگر شانس بیشتر راندولف برای تصاحب مجسمه طلایی این شاخه است. با این حال تجربه موفق ۲۰ ساله امیلی بلانت در ژانرها و شاخه‌های متنوع گواهی می‌دهد که تقو احتمالاً او بر راندولف و پیروزی‌اش را اصلاً یک شگفتی تلقی نکنیم. هرچه باشد، ما با جامعه سینمایی‌ای طرف هستیم که برای اهدای مهم‌ترین جوایز سالانه‌اش (و تبلیغاتی‌ترین جوایز سینمای جهان) فقط به معادلات و محاسبات ویژه خود بها می‌دهد و هر کاری از آن برمی‌آید.

مشخص است و او کسی نیست جز لیلی گلد استون بازنگر نقش اول «قاتلان ماه کامل». حتی اگر این برآورد را صد درصد ندانیم، باید متذکر شویم که گلد استون هم مثل کریستوفر نولان که خود را در آستانه فتح اسکار برترین کارگردانی می‌بیند، در نزدیکی و شاید هم یک قدمی این مجسمه طلایی تصاویر می‌کند. ساندر هولدر در «آاتومی یک سقوط»، کری مولیگان در «رهبر ارکستر» و اما استون «چیزهای حقیرانه» هم بازی‌های بسیار خوبی ارائه داده‌اند و بازی اونجانو الیس تیلور در فیلم «ریشه» (یا «اصلی») هم تحسین شده اما گلد استون از امتیازهایی بهره می‌برد که رقیبانش از آن بی‌نیص هستند. او که نقش یک زن سرخپوست زجرکشیده به نام «مالی برکهارت» در سرزمین به تسخیر درآمده سرخپوستان در قرن گذشته را بازی می‌کند، با وجود داشتن صورتی فاقد حرکت‌های آشکار و عاری از حس، این رنج و سرکشگی را به بینندگان القا می‌کند

گلد استون که

نقش یک زن

سرخپوست

زجرکشیده

به نام «مالی

برکهارت» در

پس‌زمینه‌ای

چندچندین و

چندچندین و

توجه‌نشده

در سرزمین به

تسخیر درآمده

سرخپوستان

در قرن گذشته

را بازی می‌کند،

با وجود داشتن

صورتی فاقد

حرکت‌های

آشکار و عاری از

حس، این رنج

و سرکشگی

را به بینندگان

القا می‌کند

نه‌تنها فیلم دراماتیک «رهبر ارکستر» را ساخته بلکه بازنگر نقش اصلی آن نیز هست و کیلین مورفی همانی است که رل جی‌رایبرت اوپنهایمر، خالق چنانچه پیشه ممب اتمی را در فیلمی با همین نام ایفا کرده است. اهالی سینما و طرفداران این دو هنرپیشه میناسال هر کدام استدلال‌هایی در توجیه شانس بیشتر پیروزی برای فرد موردنظر خود دارند اما اگر جوایز اهداشده به «اوپنهایمر» در شب تویز «اسکارهای ۲۰۲۴» فزون‌تر از حد شود، کاملاً محتمل خواهد بود که سران آکادمی علوم سینمایی و هنرهای تصویری که ۱۰ هزار و ۵۰۰ عضو دارد، جایزه این رده را از مورفی دریغ دارند و به کوپربدهند که فیلمش کاندیداهای متعددی ندارد و در شاخه‌های اصلی به‌جز قسمت بهترین بازیگر مرد نقش اول و برترین کارگردانی سهمی را به خود اختصاص داده است.

بازنگرزن نقش اول: پیروزی

چهارمیخه یک سرخپوست واقعی

در این شاخه دو مدعی تراز اول وجود دارند که بردی کوپر و کیلین مورفی هستند و بر سه مدعی اصلی دیگر خلی‌ها، برنده آن نیز از همین حالا

این هنرمند ۵۳ ساله در ساخت آثار شاخص، سران آکادمی علوم سینمایی و هنرهای تصویری (مجری و توزیع‌کننده جوایز اسکار) را تشویق به اهدای مجسمه طلایی این رده به او می‌کند تا سیاسی بابت این همه ابداع و نوجویی و پرورش ایده‌های ناب در هنر فیلمسازی باشد. از جمله کارهای برتر او در سنوات گذشته که هیچ‌یک اسکار بهترین فیلم را در حساب آیند. آنها کریستوفر نولان خالق فیلم دراماتیک و مبتنی بر تاریخ «اوپنهایمر»، گرنا گروبیگ کارگردان زن جوان آمریکایی و سازنده «باربی» و البته مارتین اسکورسیزی استاد مسلم هنر سینما و کارگردان «قاتلان ماه کامل» هستند. البته بردی کوپر بازیگر- کارگردان آمریکایی و سازنده «هبر ارکستر» (یا «استاد») و کورد جفرسون کارگردان «داستان آمریکایی» هم می‌توانند نامزد اسکار این شاخه شوند اما وقتی همه چیز را روی هم جمع ببندیم، می‌بینیم همان سه نفر اصلی بیشترین اقبال را دارند و در میان آنها، نولان را باید صاحب‌بالترین شانس دانست. نه‌تنها کیفیت بالای «اوپنهایمر» این احتمال را تشدید می‌کند بلکه پیشینه تقریباً ۳۰ ساله

شرایط چند شاخه اصلی اسکار امسال را از نظر می‌گذرانیم.

کارگردانی: به نولان چشم بدوزید

در سالی که سه فیلم «اوپنهایمر»، «باربی» و «قاتلان ماه کامل» بیشترین سر و صدا را ایجاد کرده‌اند، کاملاً بدیهی است که کارگردانان هر سه فیلم ارشدترین نامزدهای اسکار برترین کارگردانی هم به حساب آیند. آنها کریستوفر نولان خالق فیلم دراماتیک و مبتنی بر تاریخ «اوپنهایمر»، گرنا گروبیگ کارگردان زن جوان آمریکایی و سازنده «باربی» و البته مارتین اسکورسیزی استاد مسلم هنر سینما و کارگردان «قاتلان ماه کامل» هستند. البته بردی کوپر بازیگر- کارگردان آمریکایی و سازنده «هبر ارکستر» (یا «استاد») و کورد جفرسون کارگردان «داستان آمریکایی» هم می‌توانند نامزد اسکار این شاخه شوند اما وقتی همه چیز را روی هم جمع ببندیم، می‌بینیم همان سه نفر اصلی بیشترین اقبال را دارند و در میان آنها، نولان را باید صاحب‌بالترین شانس دانست. نه‌تنها کیفیت بالای «اوپنهایمر» این احتمال را تشدید می‌کند بلکه پیشینه تقریباً ۳۰ ساله

سینمای جهان

وصال روحانی

خبرنگار

با نزدیک‌تر شدن به زمان توزیع جوایز اسکار امسال محافل سینمایی و دوستداران هنر هفتم، بیش از پیش به گمانه‌زنی درباره فاتحان نودوششمین دوره این جوایز می‌پردازند. اگرچه اسامی نامزدهای هر یک از شاخه‌های ۲۴گانه زودتر از ۳ بهمن اعلام نمی‌شود و مراسم توزیع جوایز هم در روز ۱۲ اسفند در تالار دالبی تئاتر شهر لس‌آنجلس آمریکا برگزار می‌شود، بنابراین وقت برای برآورد این موضوع اندک نخواهد بود. البته در تاریخ برپایی این مراسم که از سال ۱۹۲۷ آغاز شد، به دفعات اتفاقی افتاده که شگفتی‌هایی روی بدهد و فیلم‌ها و هنرمندانی در صدر بایستند که شانس پیروزی‌شان اندک تلقی می‌شد و در عوض اقبال‌داران اصلی، ناگام و مغموم محل برگزاری مراسم را ترک گویند و بسیار بعید است که در توزیع اسکارهای ۲۰۲۴ اتفاقات غیرمنتظره تازه‌ای شکل نگیرد. با این توضیحات

کتاب «ژنرال قاسم سلیمانی؛ سالیکی که به داعش پایان داد» به مالزی رونمایی شد

سه بخش شامل دوازده فصل و یک مقدمه تدوین شده است.» وی با اشاره به اینکه بخش اول کتاب به جایگاه و ویژه شهید سلیمانی در قالب داستان‌ها و روایت‌هایی از زندگی شهید می‌پردازد، اظهارداشت: «بخش دوم کتاب با عنوان «سربازی از کوه‌های کرمان» آغاز می‌شود و در قالب پنج فصل، با محورهای کرمان تا تهران، لبنان (از سال ۱۹۹۸ تا ۲۰۱۹ میلادی)، عراق (از سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۱ میلادی)، عراق و سوریه و از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۹ میلادی) و فلسطین، قاسم سلیمانی، شهید قدس به بررسی شخصیت این

ددمتشانه چیزی از عشق و علاقه مردم ما به آرمان‌های شهید سلیمانی کم نمی‌کند.» حبیب رضا ارزانی با بیان اینکه اخلاص و مردم‌داری عامل محبوبیت شهید سلیمانی شد، افزود: «کتاب ارزشمند شهید سردار قاسم سلیمانی با عنوان «ژنرال قاسم سلیمانی، سالیکی که به داعش پایان داد» برای نخستین بار در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲ در کشور مالزی کوالالامپور، منتشر شد. این کتاب که توسط عمران عبدالرحمان، الفیان حمزه و موسی کاظم تألیف و با مقدمه زهیری مسراوی از اعضای نهضت علمای اندونزی آغاز شده، در

کتاب «ژنرال قاسم سلیمانی؛ سالیکی که به داعش پایان داد» در ایام شهادت سردار قاسم سلیمانی در کوالالامپور رونمایی شد. آن‌طور که در گزارش ایرنا آمده، این کتاب شامگاه جمعه ۱۵ دی ماه با حضور ولی‌الله محمدی سفیر جمهوری اسلامی ایران در مالزی، حبیب رضا ارزانی ریزین فرهنگی کشورها و جمعی از ایرانیان مقیم مالزی رونمایی شد. در این مراسم ریزین فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مالزی با تسلیت حادثه تلخ تروریستی کرمان گفت: «به واقع دشمنان از نام و تکرر شهید سلیمانی می‌هراسند و این تحرکات

شهید بزرگوار می‌پردازد. بخش سوم کتاب نیز با عنوان «پارادوکس قاسم سلیمانی» دارای سه فصل است، در این بخش محورهای مهم وصیت‌نامه شهید سلیمانی با موضوع «وصیت سلیمانی، شهید قدس به بررسی شخصیت این

عشق یک سالک زاهد» آمده است.» گفتنی است که در ادامه این مراسم از کتاب «ژنرال قاسم سلیمانی؛ سالیکی که به داعش پایان داد» رونمایی شد.